

Írta: Új Szó

2005. november 07. hétfő - Módosítás: 2005. november 07. hétfő

Farkas Iván: Törvénybe nem ütközik, de etikai szempontból megfontolandó a Nyitra megyei szociális intézmények bérbeadásáról szóló döntés

A kezdeti bizalmatlanság és nehéz indulás után egy ideig még úgy tűnt, nem csak illúzió az együttműködés.

Farkas Iván: Törvénybe nem ütközik, de etikai szempontból megfontolandó a Nyitra megyei szociális intézmények bérbeadásáról szóló döntés

A kezdeti bizalmatlanság és nehéz indulás után egy ideig még úgy tűnt, nem csak illúzió az együttműködés. Aztán ahogy sorra születtek a magyaroktól járó több évtizedes lemaradását csökkentő döntések, úgy mérgesedett el a viszony az MKP-frakció és a szlovák pártok képviselői között. A megyei politizálás elmúlt négy évének tapasztalatairól Farkas Ivánnal, az MKP Nyitrai Kerületi Tanácsának elnökével beszélgettünk.

Fokozatosan jutottak el idáig, hogy szinte egyetlen képviselő-testületi ülés sem múlik el botrány nélkül, vagy megnevezhetők bizonyos töréspontok?

Két ilyen töréspont is volt. Az egyik, amikor 2003-ban a megyei hivatal igazgatónőjét, Eva Zimmermannovát azért váltották le, mert rendelkezésünkre bocsátotta az alkalmazottak bérezési listáját, és ebből minden kétséget kizáróan kiderült a magyarok hátrányos megkülönböztetése. Helyére a HZDS kerületi elnökét, Ján Kovareíkot nevezték ki, aki nem is tagadja, hogy a köztisztviselői posztot politikai küldetesként fogja fel. A másik ilyen fordulópont az volt, amikor Milan Belica – aki ugyan a HZDS támogatásával, de függetlenként indult a választásokon – tavaly belépett a HZDS-be. Azóta teljesen nyilvánvalóvá vált, hogy a hivatal vezetése és az ellenzék érdemi munka helyett a magyarok ellen vív harcot. Ez egészen odáig éleződött, hogy az elnök már a koordinációs bizottságot sem hívja össze, hogy még az ülés előtt tisztázhassuk az egyes klubok álláspontját. Számomra ez is annak a bizonyítéka, hogy az ellenzék nem érdekelt a kapcsolatok normalizálásában.

Az ellenzéki képviselők viszont állítják: a hivatal magyar alkalmazottai olyan arrogánsak, mint a magyar képviselők. Magyarul beszélnek egymással, magyar rádiót hallgatnak, azt éreztetik a többiekkel, hogy ők vannak többen.

Érdekes, arról soha nem esik szó, hogy a magyar alkalmazottak nem végeznék rendesen a munkájukat. Ha kínai vagy angol rádió szólna a hivatalban, az senki fülét nem bántaná.

A Nyitra megyei közgyűlésben már egy éve nyoma sincs normális kommunikációnak a többségben lévő MKP-frakció és az ellenzéki szlovák pártok között. Ennek is az elnök és a hivatalvezető meggyőződéses magyarellenessége az oka?

A párbeszédhez két félre van szükség és az ellenzék soha nem élt javaslatokkal, kizárólag arra szorítkozott, hogy bennünket bíráljon. Ezért lett volna nagyon fontos, hogy az elnök pártatlan legyen, ismerje az önkormányzatok működésének mechanizmusát, és a javaslataival oldja, ne szítsa az ellentéteket. Mi mindig a törvények és a megye általános érvényű rendeleteinek értelmében cselekedtünk. A konfliktusok oka az, hogy ez nem felelt meg néhány ellenzéki képviselő személyes érdekeinek. Ők kezdték el az ellenünk folyó rágalomhadjáratot, hogy a választáson legyőzzenek, és megállítsák az általunk elindított folyamatokat. Erre a legjobb példa a szociális intézmények átalakítása, hiszen a napnál is világosabb, hogy ezeket maguknak szeretnék megszerezni.

Ők meg azt állítják, hogy most a magyarok szerezték meg maguknak.

Az érdekek összeférhetetlenségéről szóló törvényt az utolsó betűig betartottuk. Az ellenzék még tavaly javasolta az intézmények átalakítását, de mind a 29 intézményt egyetlen nyitrai nonprofit szervezetnek adta volna bérbe. Mi az alapötletet azzal a kitéttel fogadtuk el, hogy ne csak egyetlen szervezet üzemeltesse az összes szociális intézményt, hanem legyen minden járásban egy. Erről sikerült meggyőznünk néhány független képviselőt, és amikor megszavaztuk az intézmények bérbeadásáról szóló határozatot, az ellenzék frontális támadásba lendült.

A reakciókat értékelve most is ugyanúgy cselekednének a szociális intézményekkel kapcsolatban?

A bennünket támadók egy dologról megfeledkeznek. A demokrácia lényege az, hogy a többség akarata érvényesül, és mi ezt a többséget demokratikus választásokon, azonos szabályok alapján szereztük meg, nem pedig pozitív diszkriminációnak köszönhetően.

Jogi szempontból nem kifogásolható, de vajon az etika íratlan szabályai ellen sem vétettek, amikor képviselőket delegáltak a szociális intézményeket bérelő közhasznú társaságok igazgatótanácsába és felügyelőbizottságába?

Leszögezném, szó sincs privatizációról, ez hosszabb távú bérleti viszony, és a választások utáni lehetséges privatizációt akartuk megelőzni ezzel. A képviselők delegálása a kht.-k igazgatótanácsába nem ütközik törvénybe, viszont etikai szempontból át kellett volna gondolni ezt a lépést. A felügyelőbizottságban viszont ott a helyük, hogy ellenőrizhessék a kht.-k működését, hiszen a szociális ellátás felügyeletét változatlanul az önkormányzat gyakorolja. A kht.-k szerveibe választott képviselők nem kapnak jutalmat, és a társaságok a gazdasági eredményeiket is kötelesek visszaforgatni az intézményekbe, tehát szó sem lehet anyagi érdekekről. Más kérdés, hogy szerencsésebb lett volna meg-előzni a vádakat, és jobban ügyelni a döntés erkölcsi vetületére. Át kell gondolnunk ezt a kérdést, még az sem kizárt, hogy módosítjuk az elfogadott határozatot és a bérleti szerződéseket.

Ezt megelőzően amiatt támadták önöket a leggyakrabban, hogy a támogatások java a déli régiókba jut. Készült mindenki számára világos kimutatás arról, hogy ez még mindig csak a több évtizedes lemaradás kiegyenlítése?

Tény, hogy a déli járások oktatási, kulturális és egészségügyi intézményei, közlekedési vállalatai mélyen alulfinanszírozottak voltak. Másrészt viszont csak kidolgozott kezdeményezéseket, határozati javaslatokat lehet támogatni. Hiába kardoskodtak az ellenzéki képviselők, miért nem jutott oda meg amoda több pénz, ha egy pályázatot, konkrét határozati javaslatot vagy módosítást sem nyújtottak be. A déli régiókban valóban jobban felkészültek az intézmények igazgatói, míg a másik fél csak megalapozatlan óhajokat hangoztatott anélkül, hogy tett volna valamit a teljesülésükért.

Annak idején, amikor megalakult a megyei hivatal és a megyei önkormányzat, létrejött egy hallgatóságos megegyezés, hogy a déli négy járás a magyarok területe, az északi három a szlovákoké. Utólag viszont épp ezt nehezményezi az ellenzék, mondván, teljesen megszűnt a keresztellenőrzés. Mit gondol, a következő választási időszakban is működhet ez a modell?

Hadd kérdezzek vissza! Ha valamilyen bizottságban arról van szó, mi legyen a nagytapolcsányi kórházzal, rendjén lenne, ha egy komáromi képviselő javasolná a megoldást? Valóban volt egy íratlan megállapodás közöttünk, hogy az egyes régiókban történő dolgokról azoknak a képviselőknek kellene javaslatot tenniük, akik ott élnek, és van helyismeretük. Az ellenőrzés így is garantált, hiszen a bizottságokban minden régió képviselője jelen van, a végső döntést a testület hozza meg. A választási időszak vége felé már nem működött ez a modell, de nem azért, mert eleve rossz lenne, hanem azért, mert az ellenzék hangadói nem is törekedtek a megegyezésre, csak azt keresték, mikor mibe köthetnek bele.

Mire számítanak, ronthat az MKP helyzetén a többpárti szlovák összefogás, vagy a szlovák választókat elkedvetleníti, a magyarokat pedig aktivizálja?

Abban bízunk, hogy az utóbbi fog bekövetkezni. Az a nyíltan vállalt cél és kizárólagos program, hogy a megyében többségben élő magyarokat a perifériára kell szorítani, véleményem szerint sok józanul gondolkodó szlovák állampolgárt eltántorít attól, hogy az ötpárti koalícióra szavazzon. Az utolsó csepp a pohárban az SNS csatlakozása volt, mert ezáltal teljesen lehullott a lepel a magukat demokratának valló megyei politikusokról. Mi nem szeretnénk visszaidézni a kilencvenes évek rossz szellemét, és a nemzetiségi kérdésre kiélezni a kampányt, ezért elsősorban az eredményeinkre hívjuk fel választóink figyelmét.

VRABEC MÁRIA